

naše vezi

JULIJ 2010

INTERNA IZDAJA, št. 43

UREDNIŠTVO ZDCIVS, Dunajska 129, 1000 Ljubljana

Poštnina plačana pri pošti 1102

ZVEZA DRUŠTEV
CIVILNIH
INVALIDOV VOJN
SLOVENIJE

naše vezi

VSEBINA 43. ŠTEVILKE

aktualno

- 3 dan civilnih invalidov vojn
- 4 volilna skupščina ZDCIVS
- 4 skupščina ZDVIS
- 6 srečanje vojnih invalidov Slovenije
- 8 mednarodno sodelovanje ZDCIVS
- 9 mednarodno sodelovanje ZDVIS
- 10 invalidi – del evropske družbe

v premislek

- 10 kako se boriti s stresom

iz naših društev

- 12 priznanje CIV prek meja
- 12 volilna skupščina DCIV Primorske
- 13 duh partizanske in borbene pesmi

gradili so naša društva

- 14 zamejsko društvo vojnih invalidov iz Trsta

naše zgodbe

- 15 dr. Antonio Ciccarelli – zdravnik, ki je zaznamoval življenja
- 16 Gabre Bogdanovič – portret športnika

šport

- 18 športne igre CIV
- 19 športne igre VI

IZDAJATELJA:
Zveza društev vojnih invalidov Slovenije
in Zveza društev civilnih invalidov vojn Slovenije

UREDNIŠTVO:
ZDCIV SLOVENIJE, Dunajska c. 129, 1000 Ljubljana,
tel.: 01 56 53 802, 01 56 53 803

GLAVNA UREDNICA:
Aleksandra Kerin-Kovač

ČLANI UREDNIŠKEGA ODBORA:
Jože Romšak, Vladimir Pegan, Ivanka Strnad,
Zdravko Zore

OBLIKOVANJE: Lupa design

TISK: ITAGRAF d.o.o. Ljubljana

Drage bralke in bralci!

Potem ko smo končno le zakorakali v poletje, vas, tokrat nekaj tednov pozneje, razveseljujemo še s poletno številko Naših vezi. Časopis nekoliko zamuja, ker smo želeli vanj vključiti tudi prispevek o dnevu civilnih invalidov, ki letos praznujejo 40. let združevanja v skupno organizacijo. Da ne gre za nepomembno obletnico priča pot, polna ovir, ki so jo civilni invalidi vojn prehodili v štirih desetletjih. Od začetkov po koncu 2. svetovne vojne, ko zaradi načina svojih poškodb niso bili »ne tič, ne miš«, ko niso sodili ne v eno ne v drugo kategorijo, ampak so jih, kot mi je v pogovoru povedal eden od članov, »sprehajali« po lestvici »od kriplnov do nikogaršnjih«. »Ker nas niso mogli uvrstiti v nobeno kategorijo, nas enostavno ni bilo«, je dejal. Tako so »oblasti« dokaj pozno, v primerjavi z drugimi invalidi njihov status tudi uradno priznale in uredile, pravice pa so se izenačile s pravicami ostalih invalidov. Iskrene čestitke za vzdržljivost tudi iz uredništva.

In kaj nam je prinesel preteklo tromesečje? Kot člani društev ste se prebili skozi občne zbornice društev in skupščine zvez, od kateri so bile mnoge volilne. Pregledovali ste programe dela in načrte za tekoče leto ter se družili na srečanjih invalidov. In kot državljani? Država se je bolj malo ukvarjala z invalidsko problematiko, saj smo pretekle mesece, najbolj izrazito pa maja, preživeli v ihti referendumskih kampanj o arbitražnem sporazumu s Hrvaško. Ali se je iztekel po vaših željah ali ne, je manj pomembno od drugih zaključkov, ki jih je referendum prinesel. Analitiki, in z njimi državljani, smo se nekako strinjali, da gre za tako zahtevno problematiko, da je za nekoga, ki ni ravno pomorski pravnik, brez da bi, ne le prebral ampak tudi »preštudiral« številne mednarodne pravne in druge akte, težko razumljiva, zato se je marsikdo znašel v stiski, ker preprosto ni vedel, katera odločitev je prava. Kampanja in tolmačenje rezultatov sta se zato sprevrgli v vse kaj drugega kot razpravo o vsebini referendumskega vprašanja. Poslušali smo, da bo/je šlo za (ne)zaupnico vladi, za odločanje glede na strankarske preference, pokazatelja razcepljenosti Slovencev in podobne floskule. In tako se je zgodil referendum, dva dni kasneje pa je vse potihnilo in živimo naprej. Zato uživajte prihodnji mesec, saj se bo »vik in krik« znova vzdignil že nekje avgusta. Jeseni nas namreč čakajo lokalne volitve.

Še en dogodek moram omeniti, ki je posredno vezan tudi na upokojen-ce. Predlog o študentskem (in teoretično tudi upokojenskem) malem delu, ki je eskaliral v bojda spontan upor, v katerem so nad parlament letele granitne kocke. In spet se je namesto o vsebini vprašanja na dolgo in široko pisalo in govorilo o tem, »kdo je prvi vrgel kamen«. V podrobnosti predloga zakona o malem delu se ne bom spuščala, ker za kaj takega na tem mestu ni prostora. Bolj zanimiv se mi je zdel še en »kiks« našega premiera Pahorja, ki je študentom suvereno »pojamral«, da se tudi sam s svojo plačo težko prebije skozi mesec. »Od svoje plače ne morem preživeti meseca in živim od tega, kar sem zaslužil prej. Tako, da boste vedeli, da niste edini, ki se borite iz meseca v mesec, ampak se tudi predsednik vlade,« je dejal človek, ki mesečno zasluži okoli 3.000 evrov. Se šaljete gospod premier?

Pa pustimo to. Pred vami je poletje in iskreno upam, da ste od svojih »plač« (pokojin in invalidnin) napraskali dovolj, da ga boste lepo preživeli. Srečno (in srčno) do jeseni.

Aleksandra K. Kovač
Urednica Naših vezi

fotografija na naslovnici: Aleksandra K-Kovač

PROSLAVA OB DNEVU CIVILNIH INVALIDOV VOJN – 26. JUNIJU IN 40-LETNICI DELOVANJA ZVEZE DRUŠTEV CIVILNIH INVALIDOV VOJN SLOVENIJE

40 let organiziranega delovanja, dolga leta boja za priznanje pravic in njihovo pravično uveljavljanje je le nekaj razlogov za letošnje vseslovensko srečanje civilnih invalidov vojn Slovenije v Domžalah, kjer se je zbralo okoli 400 civilnih invalidov vojn. Civilni invalidi vojn so se v tako velikem številu kot na obletnici 40-letnice delovanja zveze nazadnje zbrali pred osmimi leti v Kamniku. Na slovesnosti, ki je bila 24. junija, smo obeležili 26. junij, ki je uradni dan civilnih invalidov vojn Slovenije in dan, ko se spomnimo vseh civilnih žrtev vojn. Za Zvezo civilnih invalidov vojn Slovenije je bil ta junijski dan zato nekaj posebnega. Naša zveza namreč prav letos praznuje častitljivi jubilej, 40-letnico svojega delovanja.

40 let je relativno dolgo obdobje in čas, v katerem je prihajalo tako do vzponov kot do padcev, predvsem pri prizadevanjih za pridobitev ustreznega varstva civilnih invalidov in v zadnjem času žal, v luči prizadevanj za ohranitev že izbrjenega. Vse več je namreč pritiskov po zmanjševanju pravic vsem državljanom, ne le invalidom. Nujno je poudariti, da je za varstvo civilnih invalidov moralno odgovorna država, saj so naši člani postali invalidi zaradi državnih interesov in odločitev – **zaradi vojn**. Takratni otroci, ki so naleteli na neeksplozirane bombe, mine in druga eksplozivna sredstva, ki so jim vzela ude ali vid, tisti, ki so podlegli boleznim zaradi posledic vojn, in vsega hudega, kar te nosijo s seboj, pač ne morejo nositi odgovornosti za svoje stanje. Zato zveza trdno vztraja pri svojih stališčih in stoji za svojim poslanstvom; tako trdno kot je trden simbol Slovenstva »lipa«, ki kljubuje vsem naravnim ciklom in katastrofam in se vsako pomlad znova prebudi in nas vabi v svoje zavetje.

Srečanja, ki je bilo 24. junija v Domžalah, se je udeležilo okrog 400 civilnih invalidov vojn iz vse Slovenije. V programu, ki sem ga pripravila in povezovala Nataša Kogoj, je sodelovala pevka Shirly Roden, pozdravno besedo je imel predsednik Zveze civilnih invalidov vojn Franc Donko, kot slavnostni govornik pa je prisotne v imenu ministrstva za delo, družino in socialne zadeve nagovoril direktor direktorata za invalide Cveto Uršič.

Po končani proslavi so se prisotni prepustili sproščenemu klepetu ob kosilu ter glasbi ansambla Luna, ob kateri so mnogi tudi zavrteli.

Nataša Kogoj

VOLILNA SKUPŠČINA ZDCIVS

Zveza društev civilnih invalidov vojn Slovenije je 15. junija 2010 izvedla redno letno skupščino zveze, ki je bila hkrati tudi volilna. Skupščine so se, poleg delegatov iz društev (iz vsakega trije), udeležili tudi predsedniki vseh društev in predsednik nadzornega odbora, med povabljenimi pa so bili tudi nosilci zlatega znaka zveze (najvišjega priznanja ZDCIVS).

Skupščina je obravnavala redno letno poročilo o delovanju zveze in njenih organov. V obravnavi je bilo tudi poročilo o delu zveze med volilnima sejama skupščine - za mandatno obdobje 2006 - 2010, poročilo nadzornega odbora za pretekli mandat ter smernice dela za naslednje mandatno obdobje (2010 - 2014). Delegati so predlagana gradiva v razpravi dopolnili ter jih na koncu sprejeli.

Za zakonit in nemoten potek volitev je poskrbela na skupščini imenovana volilna komisija. Soglasno je bil za predsednika Zveze društev civilnih invalidov vojn Slovenije znova izvoljen dozdajšnji predsednik Franc Donko iz MDCIV Maribor. Izvoljen je bil tudi nov upravni odbor zveze, ki ga poleg predsednika sestavljajo po en predstavnik iz vsakega društva. Podpredsednika ZDCIVS bodo člani upravnega odbora izvolili na konstitutivni seji. V skladu s statutom zveze je bil izvoljen tudi nov nadzorni odbor, disciplinska komisija in častno razsodišče.

Vsem izvoljenim članom organov ZDCIV Slovenije v imenu zveze iskreno čestitamo in se veselimo konstruktivnega sodelovanja.

Nataša Kogoj

16. REDNA SKUPŠČINA ZVEZE DRUŠTEV VOJNIH INVALIDOV SLOVENIJE

Redno letno skupščino je organizirala tudi Zveza društev vojnih invalidov Slovenije. Skupščina je bila 23. marca, udeležilo pa se je 42 (od 45) pooblaščenih predstavnikov društev vojnih invalidov, ki so povezana v ZDVIS. Gre za visoko, 93-odstotno udeležbo, ki je značilna za zvezo in izpričuje visoko zainteresiranost članov za delovanje ZDVIS, reprezentativne organizacije vojaških invalidov Slovenije.

Zasedanja 16. skupščine so se udeležili tudi člani izvršnega odbora, nadzornega odbora in častnega razsodišča ZDVIS ter številni gosti - predstavniki invalidskih, veteranskih in domoljubnih organizacij, med njimi Janez Pajer, predsedujoči koordinacije domoljubnih in veteranskih organizacij Slovenije, Boris Šuštaršič, predsednik NSIOS in državni svetnik ter Miran Kranjc, predsednik Sveta Fundacije FIHO. Predstavniki ministrstva za delo, družino in socialne zadeve ter drugih državnih organov so se opravičili.

Skupščina je obravnavala in sprejela poročilo o poslovanju ZDVIS v letu 2009, poročila o delu organov zveze v preteklem letu ter nalogah v tekočem letu in program dela ter finančni načrt za leto 2010. Sprejela je tudi sklep o spremembi 40. člena statuta zveze, ki ureja naloge in sestavo komisij izvršnega odbora ZDVIS, razrešila enega člana izvršnega odbora na njegovo zahtevo in na izpraznjeni mesti izvolila dva člana izvršnega odbora.

Skupščina je bila dobro pripravljena. Gradivo so

udeleženci prejeli pravočasno, delo skupščine pa je potekalo skladno s poslovníkom, po načrtu in brez zapletov. Udeleženci skupščine so izpričali visoko stopnjo enotnosti pri ocenjevanju preteklega dela organov in dejavnosti zveze ter visoko stopnjo soglasja glede nalog oziroma programa dela ZDVIS, še posebej glede predlaganih ukrepov za nadaljevanje posodabljanja upravljanja in poslovanja ter gospodarjenja s prihodki in premoženjem zveze, zlasti pa za nadaljnje posodabljanje vsebin in metod izvajanja posebnih socialnih in drugih programov za invalide in druge člane društev

Delegati so na skupščini ZDVIS pozitivno ocenili delo zveze in pohvalili njeno uspešno krmarjenje v času finančne in gospodarske krize.

vojnih invalidov. Visoka stopnja soglasja in poenotenje stališč o ciljih in nalogah delovanja zveze v preteklem letu in nadaljnji dejavnosti, ki je bila izpričana na skupščini, nas lahko navdaja z zadovoljstvom, govori pa tudi o tem, da je dobra komunikacija med organi zveze ter društvi vojnih invalidov prava pot za uspešno delovanje ZDVIS.

Na podlagi poročil in razprave udeležencev je skupščina ocenila, da so bili splošni pogoji za delovanje zveze ugodni, da je sofinanciranje dejavnosti zveze in društev potekalo skladno s sklenjenimi pogodbami in da so sredstva iz javnih virov in iz pridobitne dejavnosti zveze zadostovala za realizacijo načrtovanih ciljev in storitev za invalide. Razveseljiva je ugotovitev, da gospodarska kriza in desetodstotno zmanjšanje načrtovanih sredstev iz državnega proračuna nista negativno vplivala na realizacijo programa dejavnosti. Kaj to pomeni, zgovorno pove podatek, da zveza 77 odstotkov celotne dejavnosti pokriva s sredstvi iz javnih virov (Fundacija FIHO, državni proračun). Zato ZDVIS podpira sistemsko financiranje invalidskih in veteranskih organizacij.

Skupščina je ocenila, da je dejavnost zveze v letu 2009 v poročilih predstavljena realno, objektivno in samokritično. Poleg uspehov so omenjene tudi pomanjkljivosti, ki pa ne zmanjšujejo splošnega uspeha.

Na skupščini je predsednik zveze Ivan Pivk v imenu ZDVIS Janezu Stanovniku, predsedniku ZZB za vrednote NOB Slovenije, izročil plaketo ZDVIS z listino, kot priznanje za njegovo odločnost in aktivnost za ohranitev in uveljavitev vrednot NOB Slovenije 1941-45, ker je borec za resnico o NOB slovenskega naroda, ker odločno in argumentirano nastopa proti potvarjanju zgodovinskih dogodkov iz naše preteklosti in proti tistim, ki si prizadevajo za prevrednotenje novejših zgodovine slovenskega naroda, zlasti zgodovine druge svetovne vojne in NOB v Sloveniji. V svojih nastopih med vrednotami NOB poudarja človečnost, skrb za borce, zlasti za ranjence in preživele vojne invalide, ki zaradi poškodb niso mogli več sodelovati v oboroženih spopadih. Kot predsednik ZZB NOB si osebno prizadeva in usmerja združenja borcev NOB za iskreno in vsebinsko sodelovanje z drugimi veteranskimi organizacijami in za sodelovanje z ZDVIS. Skrb za vojne invalide je ena od pomembnih nalog, ki so zapisane v poslanstvu ZZB NOB. Prav tako je tudi osebno veliko prispeval k dobri odnosom in k sodelovanju med območnimi združenji borcev NOB in društvi vojnih invalidov.

Priznanje ZDVIS Janezu Stanovniku, predsedniku ZZB NOB za njegovo prizadevanje za ohranjanje resnice o NOB.

Poudarjeno je, da je ZDVIS v preteklem letu poslovala skladno z veljavnimi predpisi ter internimi akti, da je bila poraba javnih in lastnih sredstev zakonita, pregledna, namenska in smotrna ter skladna s programom dela in finančnim načrtom. Razmerje med sredstvi za programe in storitve ter sredstvi za delovanje (upravljanje) in za naložbe je primerno ter v korist programov in storitev, ki predstavljajo temeljno dejavnost zveze in društev vojnih invalidov Slovenije.

Dejavnost ZDVIS je bila uspešna na vseh področjih. Dejavno je delovala in sodelovala z organizacijami, ki so povezane v slovensko invalidsko gibanje (NSIOS) ter z domoljubnimi in veteranskimi organizacijami Slovenije, ki so povezane v koordinacijo organizacij. Zveza je bila uspešna tudi na področju sodelovanja z združenji vojaških invalidov v sosednjih in drugih državah ter v Svetovni federaciji veteranov. Zveza in društva so uspešno realizirali načrtovane posebne socialne in druge programe, ki imajo v dejavnosti zveze poseben pomen. Za programe in storitve, ki so namenjeni invalidom, deloma pa tudi drugim članom društev, je ZDVIS v preteklem letu namenila dobrih 52 odstotkov vseh prihodkov in vsa namenska sredstva iz Fundacije FIHO in državnega proračuna. V programe je bilo vključenih več kot 7.100 uporabnikov, kar je več kot znaša število vseh članov društev, kajti nekateri so uporabniki storitev v več programih. Pri tem velja omeniti, da nimajo vsi programi enake teže. **Prioritetni so posebni socialni programi ohranjanje zdravja, vključevanje invalidov v kulturno in družbeno življenje, skrb za psihofizično kondicijo invalidov z rekreacijo, ohranjanje socialnih stikov ter posebne oblike socialne pomoči.** Za te programe je porabljenih 72 odstotkov vseh sredstev za programe.

Člani skupščine so podprli predloge izvršnega in nadzornega odbora zveze za racionalizacijo upravljanja in poslovanja, za še bolj pregledno in učinkovito porabo sredstev, za pripravo enotnih meril za sofinanciranje dejavnosti in storitev za redne in druge člane društev ter na področju naložbene dejavnosti. Med ukrepe za racionalizacijo upravljanja spada tudi zmanjšanje števila komisij izvršnega odbora za posamezna področja dejavnosti in sklep, da ZDVIS ne bo nabavljala novih poslovnih prostorov.

Program dela ZDVIS v letu 2010, ki ga je skupščina sprejela, je po ciljih in nalogah docela skladen s poslanstvom zveze in naravnano na realizacijo dolgoročnih statutarnih in programskih ciljev in nalog, ki predstavljajo njeno temeljno dejavnost. *V uravnoteženem finančnem načrtu za leto 2010 so potrebna sredstva za realizacijo nalog zagotovljena.* Od načrtovanih prihodkov zveze je za redno in naložbeno dejavnost

društev vojnih invalidov v letu 2010 namenjenih okoli 65 odstotkov sredstev. Ocene dejavnosti ZDVIS in njenih organov v preteklem letu ter stališča in ukrepi za nadaljnje posodabljanje upravljanja društev in zveze, za še bolj smotrno gospodarjenje s premoženjem zveze, za posodobitev meril za sofinanciranje dejavnosti društev, zlasti pa za posodobitev vsebin in metod izvajanja posebnih socialnih in drugih programov so strnjeni v sklepih skupščine, ki zavezujejo tako organe ZDVIS kot društva vojnih invalidov.

Izvršni odbor ZDVIS je na 13. redni seji v maju tega leta obravnaval in sprejel izhodišča za realizacijo sklepov skupščine ter sprejel program nalog, ki jih bodo organi izvršnega odbora v sodelovanju z društvi vojnih invalidov uresničili do naslednje skupščine.

Andreja Markovič in Ivan Pivk

11. SREČANJE VOJNIH INVALIDOV SLOVENIJE

Zveza društev vojnih invalidov Slovenije je 29. maja 2010 v športni dvorani Osnovne šole Koper pripravila že 11. vseslovensko tradicionalno srečanje vojnih invalidov Slovenije, družinskih članov padlih v vojnah in umrlih vojnih invalidov ter njihovih svojcev. S srečanjem je zveza obeležila tudi 65. obletnico Zveze vojaških vojnih invalidov Slovenije, 65. obletnico konca druge svetovne vojne ter zmage nad nacizmom in fašizmom in 20. obletnico slovenskega plebiscita za samostojno Slovenijo. Poseben jubilej – 15 let uspešnega delovanja – letos praznuje tudi osem (od 15) društev vojnih invalidov: Severna Primorska, Slovenska Istra Koper, Domžale, za Koroško, Celje, Grosuplje, Sežana in Ptuj.

Srečanja se je udeležilo okoli 650 vojnih invalidov, družinskih članov in njihovih svojcev ter prijateljev. Povabilu so se odzvali tudi Ljubica Jelušič, ministrica

Predstavniki društev vojnih invalidov, gostje in častna gostja ministrica za obrambo Ljubica Jelušič na srečanju ZDVIS.

za obrambo, ki je bila tudi častna pokroviteljica srečanja in slavnostna govornica, Cvetko Kravanja polkovnik Slovenske vojske, državni svetnik in predsednik NSIOS-a Boris Šušteršič, predsednik Sveta FIHO Miran Krajnc, direktor FIHO Janez Jug, predsednik Zveze vojnih invalidov NOV Trst Rudolf Jančar, predsednik Zveze delovnih invalidov Slovenije Drago Novak, Ciril Habe iz ZDCIVS, predsednik Zveze društev General Maister Milan Lovrenčič, Lucijan Pelicon iz Društva TIGR Primorske, Bojan Starc iz Zveze slovenskih častnikov in Fabio Steffe iz Združenja Sever. Srečanje so s prapori poleg ZDVIS, DVI Celje in DVI Slovenske Istre Koper počastile tudi domoljubne in veteranske organizacije, med njimi Društvo TIGR Primorske, ZZB za vrednote NOB Slovenije, ZVVS, ZSS in Združenje Sever.

Če kdo razume vas, spoštovani invalidi vojn, če kdo razume, skozi kakšno trpljenje, skozi kakšne žrtve in težave ste šli vi, potem je to Slovenska vojska. Če kdo razume, od kod in kam nas peljejo skrbi za varnost naše države, v katero so všteti tudi ljudje, državljani, državljanke, če kdo to bolje razume pri nas v družbi, potem je to zagotovo Slovenska vojska.»

Ljubica Jelušič

Uvodoma je zbrane nagovorila Janja Žagar, predsednica Društva vojnih invalidov Slovenske Istre, gostitelja letošnjega srečanja, ki je zbranim zaželela dobrodošlico in na kratko predstavila Društvo vojnih invalidov Slovenske Istre Koper, ki v letošnjem letu praznuje 60 let neprekinjenega delovanja. Med drugim je podpredsedniku društva in nekdanjemu podpredsedniku ZDVIS Mirku Pircu v zahvalo za njegov prispevek k uspešnemu delovanju društva in zveze izročila listino častnega člana društva. V nadaljevanju je o pomenu letošnjega srečanja, nalogah in ciljnih družstva ter socialno-ekonomskem vidiku organizacije spregovoril predsednik Zveze društev vojnih invalidov Slovenije Ivan Pivk, ki se je v svojem nagovoru zavzel za izboljšanje pravnega, statusnega ter socialnega in ekonomskega položaja vojnih invalidov in drugih upravičencev po zakonu o vojnih invalidih. Kot pomemben cilj delovanja zveze je izpostavil ohranjanje tradicij s področja varstva vojnih invalidov ter ohranjanje in negovanje zgodovinskih vrednot. Posebej je izrazil podporo ZDVIS Slovenski vojski, podporo zavzemanju za nadaljnjo krepitev NSIOS-a in slovenskega invalidskega gibanja ter podporo strukturnim spremembam, ki pa morajo biti dolgoročno naravnane in morajo zagotoviti socialno varnost, stabilen in boljši socialni in ekonomski položaj vseh prebivalcev Slovenije, tudi invalidov.

Še veliko let, neskončnih let trpljenja sledi mirovnim sporazumom in zaradi tega trpljenja, ki sledi po vojnah je naša skupna dolžnost, da se borimo proti tovrstnim strahotam. Vi, vojni invalidi ste te strahote občutili sami na sebi, zato vam tudi izražam veliko spoštovanje in tudi poklon, da ste še vedno tako aktivni, še vedno tako prizadevni, da se združujete, da prihajate na skupna srečanja in da opozarjate na dogodke iz preteklosti, ki so povzročili vaše rane. Posledice vojne so vas zaznamovale za vedno. /.../ Med vami je največ tistih, ki ste bili v vojni aktivno udeleženi in ste za svojo domovino žrtvovali svoje zdravje ali pa so vas spopadi prizadeli tudi s svojim pustošenjem. Vesela sem, da ste kljub prestanemu trpljenju še vedno z nami, imate trdnost, pokončnost, tisto nekaj, kar je treba pokazati mlajšim rodovom. Mladim bomo morali z vašo pomočjo povedati, koliko prestanega trpljenja je mogoče premagati s trdno voljo, z upanjem in optimizmom, ki ga imate vi.»

Ljubica Jelušič

Prapori – simboli poslanstva veteranskih, domoljubnih in invalidskih organizacij.

Slavnostna govornica, ministrica za obrambo Ljubica Jelušič, je poudarila tesno vez in sodelovanje med ZDVIS ter drugimi domoljubnimi in veteranskimi organizacijami z Ministrstvom za obrambo ter s Slovensko vojsko, ki v dobrem in slabem zagotavlja trdno zavezništvo, razumevanje, spoštovanje ter medsebojno pomoč. »Vojni invalidi Slovenije ste tista živa vez, ki lahko poveste našim pripadnikom in pripadnicam, kaj se zgodi, ko moraš v vojno,« je dejala ministrica. »Vi ste tisti, ki nas opominjate, da vojne zahtevajo previsoko ceno.« Ministrica je poudarila pomen mirnega reševanja sporov in strpnega političnega dialoga, ki vodi v mir in ne v vojne in sovraštvo, za posledicami katerih najbolj trpi civilno prebivalstvo. Tako v drugi svetovni vojni kot tudi v sodobnih vojaških spopadih so v vedno večjem številu udeleženi nedolžni civilisti. Vse bolj nasilne oblike terorizma brezobzirno zlorabljajo nemoč posameznikov in množic, tudi otrok, ki jih urijo za bojovnike, je poudarila Jelušičeva. Pripadniki Slovenske vojske, policije in civilni strokovnjaki, ki delujejo v mednarodnih operacijah ter misijah, imajo veliko znanj na področju ravnanja s civilnim prebivalstvom, ranjenci in drugimi prizadetimi. »Vsi odhajajo v operacije z dobrimi nameni in vedno si želimo, da se uspešno vrnejo,« je povedala ministrica, in dodala, da se moramo zavedati, da se pri opravljanju svojih nalog lahko tudi poškodujejo in prav zato so izkušnje vojnih invalidov in sodelovanje z njimi za obrambni sistem izredno pomembni. Pri tem je poudarila pomen ustrezne zakonodaje in ustreznega financiranja vojnih invalidov, saj sta njihov status ter zadovoljstvo ogledalo naše družbe in odnosa oziroma sposobnosti države, da v okviru svojih normativnih načrtov, zakonov in tudi proračuna zna predvideti pomoč vojnim invalidom. »Ob koncu vojn navadno častimo vojaške zmage, častimo zmagovite vojaške poveljnike, spominjamo se mirovnih sporazumov, ki

so jih sklenili politiki in diplomati. Žal običajno ostanejo prezrti posamezniki in skupine, ki so veliko prispevali k skupni zmagi in jim je vojna prizadejala trajne posledice. To je tista temna, boleča stran vojn in zato je prav, da nas na to opozarjate vi, vojni invalidi,« je na koncu povzela ministrica.

Kulturni program so popestrili učenci Osnovne šole Koper, pevski zbor s slovensko himno in plesna skupina v sodelovanju s Plesno šolo Fiona, ki je zaplesala plesno točko s pridihom uličnih plesov, Anton Trpin, član Društva vojnih invalidov Slovenske Istre Koper,

ki je recitiral Minattijeve pesmi ter ženski pevski zbor Kombinat, ki združuje 30 deklet iz vseh koncev Slovenije in neguje tradicijo petja uporniških pesmi in himn ljudi s pokončno hrbtenico. S pesmijo Vstala Primorska je zbor zaključil kulturni del programa srečanja, ki se je po kosilu prelevil v družabno srečanje.

Nasvidenje na 12. srečanju vojnih invalidov Slovenije!

Andreja Markovič

PESTRO SODELOVANJE PREK MEJA CIVILNIH INVALIDOV VOJN

Maj je bil za Zvezo društev civilnih invalidov vojn Slovenije deloven mesec. Poleg priprav na skupščino zveze in obeležitev 40-letnice organiziranja civ-ov je bilo pestro tudi na področju mednarodnega sodelovanja.

V dneh med 11. in 14. majem 2010 je bila v Sloveniji na obisku **delegacija CIV iz Makedonije**. Vodil jo je novi predsednik Dušan Niševski (prejšnji predsednik Ljupče Efremov je namreč lani konec leta umrl). Delegacijo je poleg organov zveze (predsednik, podpredsednik, član upravnega odbora in tajnik) sprejel tudi predsednik Evropske zveze invalidov vojn (EZIV). Delegaciji sta izmenjali mnenja o urejenosti varstva CIV v obeh državah. V Makedoniji je z letošnjim januarjem začel veljati zakon o izenačenju varstva CIV z varstvo VVI, kar je plod dolgoletnih prizadevanj makedonske zveze CIV, nedvomno pa jim je pri tem pomagal tudi EZIV, ki je organiziral sejo upravnega odbora EZIV v Skopju, da bi tudi tako podprl makedonske civilne invalide pri njihovih zahtevah.

18. maja 2010 je Slovenijo obiskala tudi hrvaška delegacija civilnih invalidov, ki sta jo sprejela predsednik in podpredsednik ZDCIVS. Delegaciji sta ugotovili, da je varstvo CIV na Hrvaškem zelo nazadovalo, saj so po prejemkih, med državami nekdanje Jugoslavije, na dnu lestvice. Slabše je le še stanje v BiH-u. Poleg tega imajo težave s financiranjem, saj so loterijska sredstva preusmerili v proračun, zato se zdaj financirajo projektno, kar pa zahteva profesionalni kader, saj so razpisi zelo zahtevni.

Stopnja pravic civilnih invalidov vojn je najbolje urejena v Sloveniji so po majskih srečanjih s predstavniki civilnih invalidov iz Makedonije in Hrvaške ugotovili v ZDCIVS.

Tudi sredstva za delovanje organizacije so zelo okrnjena, tako da organizacija težko izvaja svoje programe in dejavnost.

Znova smo lahko ugotovili, da imamo v Sloveniji, v primerjavi z državami nekdanje Jugoslavije, še vedno najbolj urejeno varstvo civilnih invalidov vojn. Kljub vsemu pa ne počivamo, saj naša zveza budno spremlja vse spremembe zakonodaje s področja varstva tako civilnih invalidov vojn kot tudi varstva invalidov na sploh, saj je vse več tendenc po zmanjševanju njihovih pravic.

Nataša Kogoj

POPRAVEK

V prejšnji številki smo napačno zapisali, da civilni invalidi svoj dan praznujejo 26. aprila. Pravilen datum je seveda **26. junij – dan civilnih invalidov vojn**.

Za napako se opravičujemo.

Uredništvo Naših vezi

NA OBISKU PRI VOJNIH INVALIDIH ČRNE GORE

Potem ko je delegacija vojnih invalidov iz Črne gore maja lani prvič obiskala Slovenijo, se je v skladu z dogovorom in programom aktivnosti delegacija Zveze društev vojnih invalidov Slovenije junija letos na delovnem obisku znova sestala s predstavniki črnogorskih vojnih invalidov. Vojni invalidi Črne gore nimajo samostojne organizacije in so včlanjeni v Zvezo združenj borcev in antifašistov Črne Gore (SUBNOR).

ZDVIS sta v Črni gori zastopala Janez Podržaj, podpredsednik ZDVIS in Jože Romšak, predsednik Komisije za mednarodno sodelovanje. Ob prihodu nas je sprejel podpredsednika SUBNOR-a prof. dr. Ljubo Sekulić. V času obiska v Črni gori smo bili deležni izredne gostoljubnosti in dobro pripravljenega programa aktivnosti. Že prvi dan smo si ogledali del znamenitosti glavnega mesta in utrip življenja v njem. Pozitivno smo bili presenečeni nad urejenostjo mesta, njegovo arhitekturo, sodobnim načinom življenja ljudi, kar daje mestu povsem evropski značaj.

Drugi dan obiska je bil delovne narave. Sešli smo se na sedežu SUBNOR-a Črne Gore, ki ima svoje lepo urejene prostore kar v zgradbi Ministrstva za zunanje zadeve. Sprejem je bil svečan, kar je dajalo občutek, da je naše srečanje za vse sodelujoče pomemben dogodek. Na uradnih pogovorih so sodelovali Andrija Nikolić, predsednik SUBNOR-a, prof. dr. Ljubo Sekulić, podpredsednik SUBNOR-a, Senka Klikovac, članica KBIZ-a in predstavnica Ministrstva za Zdravje, Dragan Mitov Đurović, sekretar SUBNOR-a in član KBIZ-a Nikola Globarević. Na srečanju zaradi bolezni žal ni bilo predsednik KBIZ-a Ljuba Žarkovića, ki smo ga spoznali v Ljubljani. Delegaciji sta izmenjali informacije o spremembah na področju pravnega in stvarnega položaja vojnih invalidov v obeh državah, ocenili dozdašnje sodelovanje in se dogovorili kako bomo sodelovali naprej. Izmenjali smo poglede na sklepe in resolucije Svetovne veteranske federacije ter se dogovorili za izmenjavo informacij tudi v prihodnosti. Gostitelji so nam izročili nekaj izvodov njihovega informativnega biltena »Glasnika«, dogovorili pa smo se tudi, da si bomo še naprej izmenjevali naša glasila. V pogovoru je bilo posebej poudarjeno, da so srečanja obeh delegacij uspešna in na visoki strokovni ter še posebej prijateljski ravni, kar odraža tradicionalno dobre odnose med državama.

V času obiska v Črni gori so gostitelji ves čas skrbeli za naše dobro počutje, tako da prostega časa skoraj nismo imeli. Zanimivo je bilo tudi srečanje s predstavniki lokalne, mestne skupnosti SUBNOR-ja Podgorica. S predsednikom Borom Banovićem in članom odbora Milom Djurovićem smo si ogledali zanimiv staroselski del mesta Podgorica in si izmenjali nekaj informacij o delu in članih na lokalni ravni organizacije.

Zadnji dan obiska smo si ogledali zgodovinsko mesto Medun, ki leži blizu albanske meje in starodavno cerkev ter spomenik pomembne zgodovinske osebnosti Črne Gore, Marka Miljanova. To dopoldne in vse do odhoda letala v Ljubljano nas je spremljal Zuvdija Hodžić, akademik, publicist, novinar in pisec, za katerega lahko rečem, da je skromna osebnost z velikim srcem. Med vožnjo po Črni Gori nam je pokazal svojo novo knjigo z naslovom Davidova zvezda in nam zaupal, da je prav ta dan v Ljubljani njena uradna predstavitev. Ko smo ga vprašali, kako to, da ni v Ljubljani, nam je preprosto odgovoril, da zato, da je lahko z nami.

Naš obisk v Črni gori je bil koristen in poučen. Iz informacij, ki smo jih dobili od naših sogovornikov, lahko ocenimo, da so pravice njihovim vojnim invalidom zagotovljene na zavidljivi ravni, saj so obdržali večino pravic po starem Zakonu o vojnih invalidih Jugoslavije. Posebno pozornost so namenili tudi vsem vojnim invalidom, vdovam po padlem borcu in otrokom iz obdobja po letu 1991. Nekoliko nižja (od naše) je le odmerna osnova za izračun posameznih pravic iz njihovega Zakona o borčevski in invalidski zaščiti, ki je v veljavi od leta 2004, vzrok pa je verjetno tudi razlika v življenjskih standardih v obeh državah. Dogovorili smo se, da bomo tudi v prihodnje sodelovali in si izmenjevali pomembne informacije s področja zaščite in pravic vojnih invalidov. Ocenili smo, da so naši prijateljski stiki le nadaljevanje, sicer tradicionalno dobrih odnosov med obema narodoma.

Na koncu naj se posebej zahvalim tudi vozniku Andriji Nikoliću, ki nas je vse dni prevažal in tako skrbel za naše dobro počutje. Njegovo ime je povsem slučajno enako imenu predsednika SUBNOR-a, na kar nas je posebej opozoril, in dodal, da je na svojega 95 let starega soimenjaka zelo ponosen.

Jože Romšak

Tradicionalno dobri odnosi s črnogorskimi vojnimi invalidi so se po obisku slovenske delegacije le še poglobili.

INVALIDNOST: DEL DRUŽBE, DEL EVROPE 2020

Izjava, ki jo je sprejel upravni odbor Evropskega invalidskega foruma na sestanku
20. in 21. marca 2010, Solun, Grčija

Reprezentativni glas 65 milijonov evropskih invalidov poziva voditelje držav in vlad Evropske unije, da priznajo pomen izenačitve možnosti za invalide.

Te zahteve morajo biti podprte s skladnimi politikami, ki morajo zagotoviti jasno usmeritev za usklajena prizadevanja institucij EU in njenih držav članic na področju invalidske politike.

Zato pozivamo Evropski svet:

da sprejme Evropski pakt o invalidnosti, ki države članice in institucije EU zavezuje, da si prizadevajo doseči jasno opredeljene cilje za sistematično izboljšanje pogojev za življenje invalidov v Evropi;

- **da Evropski pakt o invalidnosti vključi v strategijo Evropa 2020**, strateški okvir za prihodnjo gospodarsko in socialno politiko EU. Pri doseganju ambiciozno zastavljenih ciljev povečanja zaposlenosti in izboljšanja večšin delovne sile je treba zagotoviti,

da se na milijone prikrajšanim osebam zagotovijo poštene možnosti vključevanja v izobraževanje in delo;

- **da sprejme Evropski pakt o invalidnosti kot eno od vodilnih pobud strategije Evropa 2020**, ki bo zagotovila potrebno koordinacijo in usklajenost politik. Pakt o invalidnosti bo zagotovil, da se sprejmejo neposredne politične pobude v korist invalidov ter da se potrebe invalidov v zadostni meri vključijo v druga področja strategije Evropa 2020.

Za doseg pravičnejšega in bolj vključujočega gospodarskega in družbenega okolja morajo vsi rezultati strategije EU 2020 prinesiti polne koristi invalidom.

Evropska unija ima zdaj priložnost, da poskrbi za nekatere najbolj marginalizirane državljane. To priložnost je treba izkoristiti. Invalidi so del družbe, Pakt o invalidnosti pa mora postati del Evrope 2020.

ZDRAV ODNOS DO STRESA

Kaj je stres?

Velikokrat se sploh ne zavedamo, da živimo pod nenehnimi pritiski in napetostmi, še več, začeli smo si celo domišljati, da je tudi skrbeti in biti zaskrbljen nekaj povsem normalnega. Pa je res?

Družba nam postavlja vse večje zahteve in kriterije za super ljudi, ki pa jih ne moremo izpolniti, ne da bi se odrekli kakovosti svojega življenja. **STRES se torej pojavi, kadar zahteve (lahko naša osebna pričakovanja ali zahteve iz okolja) presegajo naše sposobnosti.** Če želimo preživeti oziroma živeti življenje, kot ga želimo živeti, je potrebno poleg ostalih nalog, skrbeti tudi za pravilno uravnoteženje zahtev okolja z lastnimi sposobnostmi.

Stres je čustvo, ki ga izzovemo sami in zato je tudi od nas samih odvisno ali se bomo usposobili za njegovo obvladovanje ali ne. Obvladovali ga bomo le, če ga bomo prepoznali in si ga tudi priznali. Stres nam lahko da motivacijo, energijo in ustvarjalnost, a le v tistih situacijah, ko vemo, da naše sposobnosti presegajo zahteve (ali naše ali iz okolja). Ko pa so zahteve večje od naših sposobnosti pa **stres zelo negativno vpliva na nas, tako na naše počutje kot tudi na naše zdravje.** Med značilnimi pokazatelji stresa so: razdražljivost, nemir, utrujenost, strah, jeza, anksioznost, nestrpnost, netoleranca,

depresija, visok krvni pritisk, prekomerna obremenitev srca in ožilja, kar lahko pripelje do infarkta, težave z želodcem in prebavili ipd. Vsi našti simptomi so nam verjetno poznani, vprašajmo pa se, ali se zavedamo, da so posledica stresa in preobremenjenosti, ki ju doživljamo vsakodnevno?

Kako upravljamo s svojim časom - »matrika upravljanja časa«

(povzeto po knjigi Stephen R. Covey, Najprej najbolj pomembno, ZMK 1997).

V razpredelnici je prikazana osnovna opredelitev preživljanja našega časa, kar lahko uvrstimo v štiri kvadrate in sicer:

1. kvadrat:

sem sodijo zadeve, ki so »nujne« in »pomembne«

- krize (npr. nujna pomoč ob nesreči, prijateljica ima težave...)
- neodložljive težave (npr. popravilo računalnika, ki je predpogoj za naše nadaljnje delo...)
- skrajni roki (za oddajo nalog ali dokumentov, predavanja...)

V tem času (kvadratu) živimo vsi. V njem upravljamo, proizvajamo, vanj vnašamo svoja izkustva in presoje, ko se odzivamo

	NUJNO	NE NUJNO
POMEMBNO	I. • Kriza • Problemi, ki žulijo • Projekti, katerih rok oddaje je pred vrati	II. • Preventiva, delo v odnosih z javnostmi, iskanje inovacij • Preventiva pred krizami • Razjasnitev vrednot • Načrtovanje • Delo v medsebojnih odnosih • Prava rekreacija
NEPOMEMBNO	III. • Prekinitev telefonskih klicev • Določena pošta, poročila • Različna krama • Bla,bla,bla konference • Nepotrebna srečanja z »naključnimi obiskovalci«	IV. • Trivialno • Pošta, ki jo je treba odložiti • Določeni telefonski pogovori • Dela, ki zgolj odžirajo čas • Odvrčanje pozornosti

na številne potrebe in izzive. Pri tem lahko govorimo tudi o »pozitivnem stresu« - saj energijo, ki se nakopiči (dvig adrenalina npr.) tudi takoj koristno porabimo – si ne delamo škode.

2. kvadrat:

zajema naše dejavnosti, ki so »pomembne, ne pa nujne« kot npr:

- priprave na kaj
- preprečevanje (preventiva)
- jasne vrednote
- načrtovanje
- grajenje odnosov
- prava rekreacija

To je čas kakovosti. V njem dolgoročno načrtujemo, predvidevamo in preprečujemo težave, usposabljammo druge, širimo svoj um in razvijamo določene veščine (osebna rast) ipd. Vlaganje v ta kvadrat krči prvega – npr. načrtovanje in priprave pripomorejo, da stvari ne postanejo nujne v smislu, da bi nam povzročale stres.

3. kvadrat:

je zelo podoben prvemu in je zato zelo »zahrbtn«, saj zajema stvari, ki so »nujne, NE pa tudi pomembne«. Dejavnosti v tem času, so pomembne, če sploh so, zgolj za druge ljudi ne pa tudi za nas. Sem sodijo npr:

- razni telefonski klici
- nekateri sestanki
- srečanja z »bežnimi obiskovalci«, znanci
- mnoge »neodložljive« zadeve

V tem kvadratu (času) posvečamo veliko časa zadovoljevanju prednosti in pričakovanj drugih; »zahrbtnost« pa je v tem, da smo prepričani, da delujemo v prvem koraku (»pomembno, nujno«) – zato je potrebno resno razmisliti, kaj je »pomembno in nujno« za nas in kaj počnemo zaradi drugih.

4. kvadrat:

Zajema dejavnosti, ki niso »NE nujne, NE pomembne« in so tako na nek način »potrata časa« kot npr:

- gledanje »raznoraznih« TV oddaj

- opravljanje po hodnikih, zunaj pisarn...
- nepomembno delo ipd.

Na začetku nam ta čas daje občutek varnosti, a kmalu ugotovimo, da je povsem prazen. Čez čas se lahko začnemo celo čutiti krive, zaradi tistega česar ne delamo in tako ne moremo uživati niti v tistem, kar delamo in tako se znajdemo v začaranem krogu.

Kaj lahko naredimo sami zase?

Stres je čustvo, ki ga izzovemo sami in zato je tudi od nas samih odvisno ali se bomo usposobili za njegovo obvladovanje ali ne.

Nekaj predlogov:

1. Ko začutimo, da smo napeti, nervozni, razdraženi ali se kaže kak drug simptom stresa, se za nekaj trenutkov usedemo v tišino, vzravnamo hrbtenico in nekaj minut globoko in umirjeno dihamo. Vse naše misli so osredotočene samo na dihanje. Na ta način umirimo svoje misli, srčni utrip, nervozo in napolnimo telo s kisikom.
2. Ko se zvečer uležemo v posteljo in nam misli begajo ter ne moremo zaspati, si v mislih predstavljamo, da s svojih ramen odložimo »nahrbtnik« skrbi, težav..., ki nas je čez dan bremenil. V mislih ga odložimo v kot in se nato osredotočimo na dihanje (postaja vse bolj umirjeno) in na sproščanje telesa (gremo v mislih od glave proti stopalom in sproščamo telo – sproščamo mišice).
3. Ko se zjutraj zbudimo, si vzamemo nekaj trenutkov zase in si v mislih predstavljamo, da je pred nami lep in umirjen dan, ki nam bo prinašal zadovoljstvo.
4. Tudi sprehod v naravo nam bo zelo pomagal in nas umiril. Predlagam, da se na sprehodu osredotočimo na opazovanje narave, svojega dihanja in gibanja in tako misli preusmerimo, se sprostimo in si nabereemo nove, sveže energije.

Naj vam gre dobro od rok!

Nataša Kogoj

PRIZNANJE CIV PRIMORSKE PREKO MEJA

V zadnjih letih je bilo med društvom in Sekcijo Nacionalne zveze civilnih žrtev vojne za Goriško pokrajino iz Italije vzpostavljeno tesnejše sodelovanje v okviru dejavnosti prostovoljstva ob nekdanji državni meji. Dogovor o ustanovitvi organa za spodbujanje mrežnih dejavnosti med italijanskimi in slovenskimi prostovoljnimi društvi, ki so ga 5. maja 2007 podpisali predsednik Goriške pokrajine in župani Stare in Nove Gorice ter Občine Šempeter - Vrtojba ustvarja ugodno klimo za sodelovanje. Vsebina za konkretno sodelovanje je odvisna od aktivnosti civilne družbe na obeh straneh meje.

V Stari Gorici je bila 9. maja svečana prireditev v organizaciji Pokrajinskega odbora za koordinacijo varstva invalidov iz Italije, na kateri je Društvo civilnih

invalidov vojn Primorske prejelo plaketo »Regionalno priznanje za solidarnost«, za doseženo raven sodelovanja z Nacionalno zvezo civilnih žrtev vojne; sekcija za Goriško pokrajino, A.N.V.C.G. (Associazione Nazionale Vittime Civili Di Guerra - Sezione Di Provincia Di Gorizia). Za prejetu priznanje je društvu osebno čestital tudi predsednik Goriške

pokrajine, Enrico Gherghetta.

Sodelovanje se nadaljuje. Predstavniki društva in A.N.V.C.G. iz Goriške pokrajine so, pod vodstvom obeh predsednikov Cirila Habeta in Otella Dreossija junija že imeli nov delovni razgovor, na katerem so se dogovorili o oblikah nadaljnjega sodelovanja.

Ciril Habe

HVALA, NAŠ PREDSEDNIK!

Deveti junij 2010 je bil za društvo CIV iz Nove Gorice pomemben dan. Na 6. redni seji Skupščine smo se zbrali delegati društva primorskih civilnih invalidov. Na skupščini smo med drugim prisluhnili poslovnemu poročilu o delu v letu 2009 in sprejeli smernice dela za leto 2011. Naša skupščina je bila tudi volilna, saj smo izvolili novo vodstvo in nove organe društva.

Po osemletnem mandatu je našega dolgoletnega predsednika **Cirila Habeta** zamenjal **Vinko Lipeč**. Priznati je treba, da bo težko nadomestiti vso delovno zagnanost, nesebično prizadevnost in uspešnost, ki jo je našemu društvu namenjal predsednik Habe. A

Ciril Habe (prvi levo) vztraja, da sta bila dva mandata na mestu predsednika DCIV Primorske dovolj, a ostaja aktiven član društva.

kljub našim prigovarjanjem, da naj ostane predsednik, je bil Habe trden v svojem sklepu, da je »po dveh mandatih prav, da pride do menjave. Imamo dobre in sposobne kadre in prepričan sem, da bo to pozitivna poteza za prihodnost društva. Seveda pa sem pripravljen pomagati in delati za dobrobit društva še v bodoče, kolikor bo v moji moči.«

Torej, naj še enkrat – v superlativih izrečemo iskrena hvala našemu Cirilu Habetu za vse njegovo priza-

devno delovanje v osemletnem obdobju vodenja našega društva.

**V imenu članov CIV Primorske,
Ivanka Strnad**

*Proboda je viharo morje. Plašni ljudje imajo raje
mir despotizma.*

Thomas Jefferson

KO ZVENIJO PARTIZANSKE PESMI IN NAPEVI

Recital v počastitev 65-letnice zmage nad fašizmom in nacizmom in 65-letnice osvoboditve Ljubljane

Združenje borcev za vrednote narodnoosvobodilnega boja KO Stari Vodmat, Društvo upokojencev Vodmat in Društvo civilnih invalidov vojn Slovenije Ljubljana so 13. maja 2010 organizirali koncert borbenih in partizanskih pesmi ter recitacij.

Kot pravi deklaracija ZZB za vrednote NOB, je bil čas NOB-ja zaradi pomembnih sporočil trajno vreden živega spomina in spoštovanja. Bila je to zmaga zavezništva, kjer smo kot njegov del sodelovali in zmagali tudi Slovenke in Slovenci.

Program je izvajal mešani pevski zbor »Mlada srca« iz Ljubljane, pod vodstvom zborovodkinje Nade Nace Čik. Prireditev je bila v prostorih Četrtna skupnosti Center, kjer deluje Dnevni center aktivnosti za zrela leta. Prisotni so poleg znanih partizanskih pesmi slišali tudi izvedbe poezije, ki so jo ustvarili člani DCIVS Ljubljana: J. Novakovič, A. Zaletelj in M. Roblek, ki so jih izvajali člani pevskega zbora ob spremljavi diatonične harmonike.

Koncert je z govorom, predvsem pa z iskreno besedo o svojem partizanskem življenju popestril Jaka Rozman, član predsedstva ZZB za vrednote NOB - ČS Center,

Borbene in druge partizanske pesmi so marsikoga spomnile na čas boja za svobodo.

prireditev pa je izzvenela s pesmijo Karla Destovnika Kajuha »Samo milijon nas je« in borbeno »Bratje le k soncu svobodi«.

Bil je to koncert posvečen vsem tistim, ki so se borili za lepši jutri in budili samozavest malega, a vendar tako velikega in pogumnega naroda, nas Slovencev!

Dvorana je bila polna do zadnjega kotička (okoli 80 ljudi), prireditev pa je na obraze nekdanjih borcev, pa tudi mlajših, pričarala nasmeh in velik aplavz.

Nada Naca Čik in Marko Brežan

DRUŠTVO CIVILNIH INVALIDOV VOJN SLOVENIJE - LJUBLJANA

V obdobju junij - september leta 2010 v skladu z delovnim programom načrtujemo naslednje aktivnosti:

- redni obiski starejših in bolnih članov doma, v domovih in bolnišnicah,
- dnevni center: vaje pevskega zbora Mlada srca, praznovanje rojstnih dni, treningi spomina, priprava zdravih živil, vadba joge in praktične vaje, preventivni programi ohranjanja zdravja (predavanja, merjenja),
- skupine za samopomoč »Svetla obzorja« - tedenska srečanja, prevozi v naravo,
- kopanje na morju - enkrat tedensko prevozi z društvenim kombijem,
- redna tedenska športno rekreativna vadba: kegljanje, streljanje, balinanje, petanka, vrtno kegljanje, pikado in lažji planinski pohodi.

**Predsednik DCIV Ljubljana
Zdravko Zore**

DELOVANJE ZVEZE VOJNIH INVALIDOV NOV TRST

Zveza vojnih invalidov NOV v Trstu vse od ustanovitve leta 1946 neprekinjeno spremlja in rešuje varstveno, socialno in zdravstveno problematiko vojnih invalidov in veteranov ter njihovih družinskih članov, pretežno slovenske narodnosti, s stalnim bivališčem v Deželi Furlaniji Julijski Krajini. Zveza skrbi predvsem za vojaške invalide, družinske invalidske upravičence na osnovi Zakona o vojnih invalidih Republike Slovenije, vojne veterane in njihove družinske člane po 14. členu Zakona o vojnih veteranih. Zvezini člani so ljudje, ki so med cilje svojega življenjskega poslanstva zapisali najprej lastni doprinos v narodnoosvobodilnem boju, nato pa svobodo in boj za slovenstvo nasploh in v tem duhu vzgajali svoje družine.

Člani, tako osebno kot tudi njihove družine, vse pogosteje prihajajo na Zvezo, saj je invalidska problematika in s tem osebna stiska tudi zaradi vse višje starosti vedno večja. To je samo po sebi umevno, saj gre za ljudi z nizkimi dohodki, ki so zaradi kraja svojega bivanja izključeni iz mnogih varstvenih pravic. Zvezina svetovalna služba je na razpolago vsem, tudi po telefonu. Težave članov skušamo uokviriti v krajevno normativo. Težave so večinoma skrbstveno-socialnega značaja, ki zahtevajo individualno obravnavo. To je tudi časovno zelo zahtevno, saj naši člani živijo na ozemlju celotne dežele Furlanije Julijske krajine, zakon pa se uveljavlja različno, glede na normativo posamezne pokrajine oz. občine. Za vse člane, ki so socialno in zdravstveno ogroženi, je zveza vzpostavila razvejan socialno-varstveni program.

Poleg reševanja sprotnih splošnih zadev zveza skrbi tudi za službe za samopomoč, vsebinsko naravnane k motivaciji in vzpodbudi za ohranjanje aktivnega življenja. Tako so se razvile različne dejavnosti, med katerimi so pobude za ohranjanje zgodovinskega spomina in dejavnosti, kot so rehabilitacija, ambulanta in primerna zdravstvena nega. Prav tako skrbimo za rekreacijo oziroma druženje svojih članov in v v tem okviru organiziramo razne pobude zgodovinsko-kulturnega pomena. Med najbolj pričakovane pobude nedvomno spada tudi vsakoletno srečanje ob koncu leta, ki je vedno lepo obiskano, in decemberski obiski na domu, ko obiskujemo člane in jih simbolno obdarimo.

Vse pobude slonijo na prostovoljnem delu in požrtvovalnosti odbora in drugih prijateljev zamejske pisarne. Zveza se tudi v teh izjemno težkih časih stalno trudi zagotoviti neokrnjen program delovanja.

RUDOLF JANČAR

Zvezo vojnih invalidov iz Trsta vodi predsednik Rudi Jančar, ki je aprila praznoval 90-letnico. Jančar je ustanovni član zveze, bil je član in tajnik upravnega odbora, zdaj pa zvezi predseduje.

Jančarjeva življenjska pot se je začela v zavedni šentjakobski delavski družini v Trstu, svojo prvo učenost pa dobival v klopih Ciril-Metodove šole. Po zaprtju slovenskih šol je obiskoval še srbsko šolo tržaške

pravoslavne skupnosti. Skromne družinske razmere so ga prisilile, da se je zaposlil kot pekovski vajenec. Kot zaveden mladinec je kljub napornemu delu, našel čas, da se je družil z napredno mladino pri petju in na izletih, ki pa so bili predvsem priložnost za narodno politično in protifašistično osveščanje. Že poleti 1941 je prišel v stik s prvimi organizatorji Osvobodilne Fronte v Trstu. Aktivno je sodeloval pri znani trosilni akciji v času procesa proti Pinku Tomažiču in ostalim na drugem tržaškem procesu, zbiral pomoč za partizanske borce in sodeloval pri organiziranju njihovega ilegalnega odhajanja v gozdove. Ko ga je začela zasledovati fašistična policija, je, da bi se izognil aretaciji, novembra 1942 odšel v partizane. Najprej se je vključil v Gregorčičev bataljon, spomladi leta 1943 pa je postal borec Gradnikove in nato Vojkove brigade. Ko se je proti koncu leta 1944 s svojo enoto podal v notranjost Slovenije, je bil pri Cerknici v spopadu z Nemci hudo ranjen v hrbtenico. Skupaj z drugimi ranjenci so ga s partizanskega letališča na Babinem polju pri Starem trgu prepeljali z letalom v Južno Italijo v Bari in v Gravino v tamkajšnjo partizansko bolnišnico, kjer je prestal težko operacijo na hrbtenici. Po nekajmesečnem okrevanju se je v Splitu vključil v operativno enoto, se z njo izkrcal na vzhodni istrski obali in nato z motorizirano kolono dosegel Milje in svoj rodni Trst. Po osvoboditvi se je vključil v oživljene slovenske organizacije; šentjakobski pevski zbor, prosvetno društvo Ivan Cankar in borčevske organizacije, v prvi vrsti v Zvezo vojaških vojnih invalidov NOV, kjer je bil vrsto let podpredsednik in v Združenju aktivistov osvobodilnega gibanja na Tržaškem. Je nosilec Spomenice 1941 in številnih plaket, priznanj in odlikovanj.

Zveza vojnih invalidov Trst

*Bolje se je naučiti nepotrebno,
kakor ničesar.*

Peneka

»SLOVENIJA JE MOJA DRUGA DOMOVINA«

Tako je dejal dr. Antonio Ciccarelli, partizanski zdravnik - kirurg, »dr. Anton«, ko so ga po tridesetih letih, na vnovičnem snidenju nekdanji borci vprašali, kako vidi Slovenijo danes.

Ciccarelli je bil rojen v Novari (Piemont), 6. julija 1914, osnovno šolo in gimnazijo pa je obiskoval v Gorici. Kasneje se je šolal na vojaški šoli Nunziatella v Neaplju in leta 1940 doktoriral iz medicine in kirurgije. Kot rezervni poročnik - zdravnik je bil dodeljen pehoti, ki se je udeležila vojaških operacij v Albaniji, Grčiji, Jugoslaviji in Sredozemlju vse do marca 1943, ko se je vrnil na Goriško, kjer je vodil sanitetni center na Mirenskem letališču in sanitetni center letalske kadetnice v Šempetru pri Gorici. Tukaj je dočakal kapitulacijo Italije.

Z orožjem razorožene italijanske vojske se je začel slovenski splošni ljudski odpor proti prodirajoči nemški vojski; nastala je tako imenovana »Goriška fronta«.

Boji okoli Gorice so poleg mrtvih zahtevali tudi številne ranjence, kar je odločilno vplivalo na Ciccarellijevo odločitev za pristop na stran slovenskih partizanov, ki se jim je priključilo tudi osem italijanskih bolničarjev z ambulantnim vozilom. Pomoč dr. Antona in njegovih bolničarjev je bila neprecenljive vrednosti, saj partizani niso imeli dovolj zdravstvenega kadra, ki bi bil kos tako obsežnim bojnim operacijam. Dr. Aleksander Gala - Peter se ga je spominjal tako: *»Že v prvih dneh bojev okoli Gorice je dr. Anton izpričal svoj humanizem. Brez počitka, noč in dan, je v kmečkih izbah ali na prostem opravljal zapletene kirurške operacije in tako reševal življenja številnim ranjencem, ki se ga bodo vedno s hvaležnostjo spominjali«.*

Po zlomu goriške fronte se je skupaj z bolnišnico, ki jo je na Vogrskem vodil dr. Aleksander Gala - Peter, umaknil v improvizirane bolnišnice v Črničah, Vrtovinu, Skriljah in Lokavcu, kjer sta skupaj z dr. Petrom noč in dan opravljala zahtevne operacije in amputacije. Ciccarelli je med drugim zaradi gangrene nad kolenom amputiral levo nogo Juliju Gorjanu iz Šempetra, desno roko Silvanu Birsu iz Nove Gorice, ki je bil takrat le sedemletni deček, Danilu Danevu iz Kontovela pa je življenje rešil z amputacijo leve noge in dela stopala desne noge, kar je opravil kar pod smreko v gozdu pri Tršanovšah. Z nemškim prodorom je bolnišnicam v Vipavski dolini pretela velika nevarnost, saj so se Nemci bližali tudi iz Razdrtega in Cola, vmes pa so 24. septembra bombardirali Ajdovščino. Bilo je več mrtvih in ranjenih, med njimi tudi trije Nemci, ki so jih partizani zajeli ob napadu na njihovo izvidnico v Rebernicah. Zdravili so jih v Lokavcu. Zaradi nemškega prodora je bilo nujno na hitro evakuirati vse ranjence. Naložili so jih na dva

kamiona in v ambulantno vozilo, nekaj so jih še pustili v Lokavcu, med njimi tudi dva Nemca, po katere naj bi se vrnili kasneje. Toda bilo je prepozno. Nemci so že zasedli Lokavec in zajeli tudi partizanske ranjence. Ko so ugotovili, da so partizani zdravili tudi njihove ranjence, so jih odpeljali v Gorico, v bolnišnico Sv. Just, od koder so pobegnili nazaj v svoje enote. Nemški podoficir, ki mu je dr. Anton amputiral tri prste in del dlani na roki, je dobro okrevaj, pobegnil iz Zadloga in pripeljal Nemce v hišo, kjer se je zdravil. Nemci so gospodarja ubili.

Drama z ranjenci je trajala do pozne jeseni. Nekaj časa so ležali na prostem v gozdu, v dežju in v mrazu. Selili so se glede na varnostne razmere, najprej v Tršanovše in ob ustanovitvi centralne bolnišnice tretje operativne alpske cone na domačijo pri Tratniku v Čekovniku, kjer je dr. Anton delal do januarja 1944, na to pa je skupaj s svojim bolničarjem Giuseppejem Costanzo odšel v okrevališče števil. 2 SVPB Pavla v Peklu pri Idrskih Krnicah, kjer je pomagal tudi krajevnim prebivalcem. Ob vseh urah in ob vsakem vremenu je bil vedno pripravljen oditi tudi v najbolj oddaljene domačije in nuditi svojo zdravniško pomoč domačinom.

Dr. Ivan Cibic - Mirko, takrat ranjenec z goriške fronte, je svoje spomine na dr. Ciccarellija med drugim zapisal v knjigi Partizanska bolnišnica Pavla v Trnovskem gozdu. *»Zjutraj smo se z dr. Petrom in dr. Antonom premaknili v skalnato kotanjo v bližini gozdne ceste. Skrili so nas med skale. Sedaj smo bili pravzaprav že bolnišnica s svojo sanitetno službo, zdravnikoma, bolničarji in s kirurškim instrumentarijem, skrita v notranjosti Trnovskega gozda. Ta instrumentarij je ves čas pohoda dr. Anton skrbno nosil na hrbtu, na rokah pa otroka, ki je bil ranjen pri bombardiranju Ajdovščine,«* se spominja Cibic. Aprila 1944 je bil dr. Anton z ukazom štaba IX. korpusa postavljen za upravnika slovenskih vojaških partizanskih bolnišnic Gorenjskega odreda SVPB Pokljuka in SVPB Stol na Jelovici, kamor je odšel skupaj s svojim bolničarjem Giuseppejem Costanzo. Skrbel je tudi za 60 ranjencev hkrati in ni pomišljal niti, ko je bilo potrebno poprijeti za orožje ob sovražnem napadu na bolnišnico ter zdržati do končne evakuacije ranjencev. Njegovi bolničarji so bili razporejeni po raznih enotah in okrevališčih. Alfredo Festa, doma iz Beneventa v Campaniji, dobro usposobljen in izkušen bolničar, je bil dragocena pomoč dr. Pavli, saj je na javki v Mrzli Rupi razporejal ranjence glede na resnost poškodb. Dr. Pavla Jerina Lah je o dr. Antonu povedovala veliko lepega in med drugim zapisala: *»Dr. Anton, kot smo ga klicali, je bil ugleden strokovnjak, priljubljen med borci zaradi izrednega občutka za tovarišvo in visoke zdravniške etike.«*

Januarja 1945 je bil na lastno željo premeščen v štab italijanske divizije Garibaldi Natisone, v kateri se je kot vodja sanitete udeležil zaključnih bojov na Cerkljanskem, Idrijskem, Trnovsko - Banjški planoti na Hrvaškem ob Kolpi, Kočevskem in v Ljubljani. Po vojni se je vrnil v Italijo in nadaljeval vojaško kariero ter dosegel čin generalporočnika - zdravnika v vojnem letalstvu. Leta 1974 se je upokojil. Prejel je številna priznanja in odlikovanja, celo najvišje možno odlikovanje, to je Zlato medaljo za zasluge na področju javnega zdravstva.

Društvo vojnih invalidov Severne Primorske in Klub prijateljev bolnišnic SVPB Pavla in Franja menita, da

je prav, da se mu druga domovina dostojno oddolži za vse, kar je dobrega naredil za naše ranjence in civilno prebivalstvo, za njegovo humanitarno, nesebično in visoko strokovno požrtvovalno delo, ki se mu je z vsem srcem posvetil v 21 mesecih aktivnega delovanja med slovenskimi partizani. Takrat ko je imel možnost izbire, ali domov ali med slovenske partizane, je izbral najtežjo pot. Temu sijajnemu, pokončnemu in neomajnemu človeku, ki je do zadnjega diha ostal zvest Hipo kratovi prisegi, nameravamo v Novi Gorici postaviti doprsni kip.

Marjan Grosar

GABRE BOGDANOVIČ - PORTRET ŠPORTNIKA

V Beli krajini rojeni Gabre Bogdanovič se je leta 1930 z družino odselil iz takrat revnejše Bele krajine v premožnejše mesto Nova Gradiška na Hrvaškem. Tam se je osemletni Gabre prvič srečal z žogo in športnimi igrami. Navdušili so ga roket, odbojka, keg-ljanje, najbolj pa nogomet, zato se je pridružil vrstnikom in veselo brcal žogo. A oče, ki opazil njegovo športno zavzetost, in se je bal, da bi se Gabre poškodoval, ga je raje včlanil v športno društvo Sokol, kjer so Gabreta usmerjali vaditelji. Hitro je napredoval in se kmalu uvrstil v ekipo za nastope na regijskih tekmovanjih.

Prvi večji športni dogodek, ki se ga Gabre dobro spominja, je bil nastop na jugoslovanskem sokolskem zletu leta 1934, v Zagrebu. Družil se je s športniki iz vseh delov takratne kraljevine Jugoslavije in videl celo takratnega kralja Aleksandra, kar je bil za devetletnika velik dogodek. Kljub temu da je bilo nastopanje v okviru športnega društva Sokol za Gabreta uspešno, pa svoje prve športne ljubezni, nogometa, ni mogel pozabiti. Nekaj let kasneje je tako postal član juniorske ekipe nogometnega kluba UNITAS, ki je tekmovala v slavonski ligi. Na prijateljski tekmi s prvoligaškim nogometnim klubom NK HASK iz Zagreba je Gabreta in njegovega prijatelja Stipa Sjeverca opazil trener kluba in ju povabil, da se klubu prihodnje leto, ko bosta začela s šolanjem v Zagrebu, pridružita. A do tega žal ni prišlo, saj so Gabreta, ki je bil po lastnih besedah »zapriseženi antifašist«, leta 1941 aretirali ustaši in ga nameravali deportirati v taborišče Jasenovac. S pomočjo sošolca Kića Junaševića se je Gabre deportaciji izmaknil in Novo Gradiško zamenjal za rojstno Belo krajino, kjer se je kot član SKOJ-a takoj priključil OF. Športna igrišča je tako za nekaj let zamenjal za

partizansko bojišče, športne rekvizite pa za orožje in titovko.

Po osvoboditvi domovine je Bogdanovič obiskoval vojaško akademijo v Beogradu, v prostem času pa nadaljeval s športnim udejstvovanjem. Bil je aktiven šahist, nogometaš, odbojkar in strelec. Po koncu šolanja je kot častnik JLA-ja poleg vojaških izobraževanj vojakov opravljal tudi funkcijo športnega referenta in s športnimi ekipami sodeloval na tekmovanjih v okviru divizije, pomerili pa so se tudi z mestnimi športnimi ekipami. A vojaški dril in življenje v uniformi Gabretu nista bila pisana na kožo, zato je leta 1951 vojsko zapustil in se vrnil v Novo Gradiško, kje je živela njegova mama (očeta so že leta 1941 zverinsko umorili ustaši). Zaposlil se je kot učitelj obramboslovja na gimnaziji, hkrati pa je ustanovil strelsko društvo PSUNJ. Društvo je imelo okoli 120 članov, tako ženska kot moška ekipa strelk in strelcev pa sta uspešno tekmovali na regijskih tekmovanjih in na republiških prvenstvih. Gabre je kot član občinske športne zveze organiziral tudi delavske športne igre in na njih tudi tekmoval v šahu, malem nogometu, streljanju in odbojki. Leta 1958 je naredil izpit za nogometnega sodnika, leta 1960 pa je postal inštruktor streljanja. »Kot sodnik sem doživel veliko prijetnih trenutkov, včasih pa tudi žvižge neobjektivne publike,« se spominja tistih časov.

Kot športni aktivist se je udeležil enega izmed prvih kongresov za telesno kulturo, ki je bil leta 1953 v Beogradu, kjer so športni delavci načrtali prve smernice razvoja takratnega jugoslovanskega športa. Govorili so o pomenu množičnosti (dostopnosti športnih aktivnosti za vse državljane), potrebah po gradnji športnih objektov, šolanju kadrov in financiranju tako amaterskega kot vrhunškega športa.

Sredi šestdesetih se je Gabre Bogdanovič, po smrti matere, vrnil v Belo krajino in se zaposlil v tovarni Beti. Tudi tu ni miroval, ampak je organiziral športne aktivnosti, med drugim šah in streljanje. Kot član občinske športne zveze je 20 let sodeloval pri organizaciji delavskih športnih iger, kje je bil tako tekmovalec kot tudi sodnik, en mandat je predsedoval kegljaškemu klubu Metlika, kasneje pa je v društvu upokojencev Suhor delal kot športni referent in še naprej tekmoval.

Kljub letom (ima jih 88) je Gabre Bogdanovič še vedno aktiven športni rekreativec, saj opravlja naloge predsednika komisije za rekreacijo in šport v Društvu vojnih invalidov Dolenjske, Posavja in Bele krajine. Invalidi športniki redno sodelujejo na športnih igrah vojnih invalidov Slovenije in kvalifikacijskih tekmovanjih invalidov v športnih panogah streljanja in pikada. Je tudi član izvršnega odbora društva in predsednik sekcije Metlika. Nekaj časa je bil tudi član komisije za šport in rekreacijo ZDVIS.

Dolgoletno športno, tako tekmovalno kor organizacijsko udejstvovanje, je Gabretu Bogdanoviču prineslo mnoge nagrade in priznanja, ki si jih lahko ogleda vsak obiskovalec njegovega doma. Najbolj so mu pri srcu

priznanja Strelske zveze Hrvaške, Občinske športne zveze Nova Gradiška, Občinske športne zveze Metlika, Društva vojnih invalidov Dolenjske, Posavja in Bele krajine in Blovdkova zlata značka.

»Ko gledam nagrade in priznanja, se z velikim veseljem spominjam mnogih športnih prireditev od Skopja do Beograda, Maribora in Gorice, kot tudi nepozabnih druženj s številnimi športniki in športnimi delavci iz vse nekdanje Jugoslavije.

Danes sem v svojem 88. letu življenja zelo zadovoljen in ponosen, da sem na 80. obletnico športne aktivnosti na območju občine Metlika edini, ki je pri teh letih še športno aktiven. Dolgoletno in intenzivno udejstvovanje v športu me je naredilo za športnega entuziasta, s spoznanjem in prepričanjem, da športna rekreacija zelo koristno deluje na človekovo čustveno stabilnost, delovno uspešnost, dobro razpoloženje, premagovanje stresa, da zmanjšuje obolenja, negativne razvade, pasivnost in depresijo. Ljudje, ki se s športom ne ukvarjajo, takšnih koristi ne morejo imeti,« je prepričan Gabre Bogdanovič.

priredila A. K. K

Ljudje pod Gorjanci

*Nekoč na Gorjancih
so vile živele
in škralje.*

*Ljudje pod Gorjanci
so radi se imeli
kot bralje.*

*Skupaj brezkrizno
so uživali svet.
Vstiskah ponižno
so vile prosili za svet.*

*Izdelal Podgor'c je
pijačo opečno.
Zahleval odslej je
zase vse dvojno.*

*Pijačo si zvaril
od dirjih je trl.
Se dela odradil
je zmeraj bil trd.*

*Začel je prepire
za meje, za pola.
Je brez manire
vodila ga zmota.*

*Ni se mu dalo
prosit za mnenje.
Je polje pognalo
trnje, kamenje.*

Jure Murn

PROGRAM ŠPORTNE REKREACIJE CIV SLOVENIJE

Zveza je v prvi polovici leta 2010 organizirala štiri športne igre civilnih invalidov vojn, na katerih smo se med seboj družili in primerjali trenutne sposobnosti v posameznih športnih panogah.

a) 16. ŠPORTNE IGRE CIV V STRELJANJU Z ZRAČNO PUŠKO

Novo mesto, 29. marca 2010

Izvajalec: Medobčinsko društvo civilnih invalidov vojn Dolenjske, Bele krajine in Posavja

Sodelovalo: 6 društev CIV z 21 člani

REZULTATI EKIPNO:

1. DCIV Novo mesto
(Erlah, Gregorčič, Jazbec)	970 krogov
2. DCIVS Ljubljana
(Dolenšek, Poreber, Gindiciosi)	890 krogov
3. DCIV Primorske
(Benčič, Komel, Štanta)	878 krogov

REZULTATI POSAMIČNO:

1. Erlah Alojz (MDCIV Novo mesto)	327 krogov
1. Stane Gregorčič (MDCIV Novo mesto)	323 krogov
3. Janez Wetz (MDCIV Celje)	321 krogov

DRŽAVNO PRVENSTVO VSEH INVALIDOV SLOVENIJE V STRELJANJU

Kategorija SH1: 11. mesto Ivan Jazbec 311 krogov

Kategorija SH2: 4. mesto Alojz Erlah 345 krogov

b) 16. ŠPORTNE IGRE CIV V KEGLJANJU NA AVTOMATSKEM KEGLJIŠČU

Celje, 22. 4. 2010

Izvajalec: Medobčinsko društvo civilnih invalidov Celje

Sodelovalo: 4 društva CIV z 11 člani

REZULTATI POSAMIČNO (120 metov):

1. Ivan Čerin (DCIV Gorenjske)	514 kegljev
2. Ivan Gindiciosi (DCIVS Ljubljana)	460 kegljev
3. Marjan Šuštar (DCIVS Ljubljana)	459 kegljev

Slepi (120 metov samo v polno):

1. Franc Perovič (DCIV Primorske)	360 kegljev

Slabovidni (120 metov samo v polno):

1. Ciril Podjed (DCIV Gorenjske)	675 kegljev

DRŽAVNO PRVENSTVO VSEH INVALIDOV SLOVENIJE V KEGLJANJU

Kategorija K3: 3. mesto Ivan Gindiciosi 423 kegljev

c) 14. ŠPORTNE IGRE CIV V BALINANJU - DVOJKE

Voličina, 24. 5. 2009

Izvajalec: Društvo civilnih invalidov vojn Slovenije Ljubljana

Sodelovalo: 4 društva CIV z 8 ekipami in 17 člani

REZULTATI:

Finale: DCIVS Ljubljana 1: DCIV Primorske 2 8 : 2

Mali finale: DCIVS Ljubljana 3: MDCIV Maribor 13 : 1

Vrstni red:

DCIVS Ljubljana 1 (Jože Omahen, Marko Brežan)

DCIV Primorske 2 (Rudolf Vitez, Marjan Kocjančič)

DCIVS Ljubljana 3 (Marjan Šuštar, Vinko Vidmar)

DRŽAVNO PRVENSTVO VSEH INVALIDOV SLOVENIJE V BALINANJU

Ekipa ZDCIV Slovenije: D. Radosavljevič, R. Vitez, J. Omahen, B.M. Kalčič, M. Kocjančič in M. Brežan, je zasedla **6. mesto**.

d) ŠPORTNE IGRE V VRTNEM KEGLJANJU

Koper, 17. 6. 2010

Izvajalec: Društvo civilnih invalidov vojn Primorske

Sodelovalo: 5 društev CIV s 6 ekipami in 32 člani

REZULTATI EKIPNO:

MDCIV Maribor	400 kegljev
DCIV Primorske	386 kegljev
DCIV Gorenjske	331 kegljev

REZULTATI POSAMIČNO:

Kategorija A - slepi

1. Branko Počkaj (DCIV Primorske)	101 kegljev
2. Jože Grlj (DCIV Gorenjske)	96 kegljev
3. Stane Sardinšek (MDCIV Maribor)	92 kegljev

Kategorija B - videči

1. Leo Peršak (MDCIV Maribor)	113 kegljev
2. Jože Grbec (DCIV Primorske)	112 kegljev
3. Dragica Jovanovič (MDCIV Maribor)	105 kegljev

Marko Brežan

9. ŠPORTNE IGRE VOJNIH INVALIDOV SLOVENIJE

Zveza društev vojnih invalidov Slovenije je v soboto 15. maja 2010 v Športnem parku v Novi Gorici organizirala 9. športne igre vojnih invalidov. Športne igre zveza organizira že od leta 2002. Do zdaj so potekale štirikrat v Ljubljani, trikrat v Mariboru, enkrat v Murski Soboti in letos v Novi Gorici. Da bi na športnih igrah sodelovalo čim več društev, zveza vsako leto razpiše natečaj za izvajalce športnih iger in rekreativnih tekmovanj. Zveza si prizadeva, da bi športne igre izvedlo in organiziralo čim več različnih društev, a se hkrati zaveda, da vsa društva te možnosti nimajo, saj nimajo ustreznih objektov za organizacijo.

Namen športnih iger je izboljšanje fizične kondicije vojnih invalidov in spodbujanje društev vojnih invalidov, da organizirajo rekreativna tekmovanja. Drugi vidik organiziranja športnih iger je socialne narave, da se tudi preko športnih iger vojni invalidi aktivno vključujejo v družbeno življenje.

Izvajalec letošnjih športnih iger je bilo Društvo vojnih invalidov Severne Primorske iz Nove Gorice. Športne igre so potekale v tradicionalnih panogah vojnih invalidov. Invalidi so tekmovali v šahu, balinanju, kegljanju in pikadu in sicer v Športnem parku v Novi Gorici. Streljanje je bilo na strelišču v Solkanu. V Športnem parku je bila tudi sprejemna pisarna športnih iger, ki je sprejemala tekmovalce in jim dajala potrebne informacije.

Tako športni park kot strelišče v Solkanu sta odlični prizorišči za izvedbo športnih iger. Športni park ima novo kegljišče in pokrito balinišče. Marsikatera občina bi bila zelo vesela takšnih športnih objektov, a kot vemo, je Nova Gorica športno mesto. Poleg drugih športov, veliko dajo na atletiko, v kateri aktivno kot organizator ali sodnik že dolga desetletja deluje vojni invalid Vid Vuga, ki je bil tudi glavni izvajalec športnih iger. K dobri izvedbi športnih iger sta poleg Vida Vuge, ki je podpredsednik Društva vojnih invalidov Severne Primorske, prispevala tudi predsednik društva Franc Anderlič in poslovna tajnica Majda Cej.

Igre smo začeli z otvoritvijo na pokritem balinišču. Tekmovalce so pozdravili predsednik ZDVIS Ivan Pivk, predsednik društva gostiteljev Franc Anderlič in podžupan Mestne občine Nova Gorica in državni svetnik Matej Arčon. Po otvoritvi so se začela športna tekmovanja. V petih panogah je sodelovalo 72 tekmovalcev, vojnih invalidov iz 13 društev.

Kljub manjšim spodrslijem pri izvedbi 9. športnih iger so se te slavnostno zaključile v Dijaškem domu v Novi Gorici, kjer sta predsednik Ivan Pivk in Franc Anderlič najboljšim podelila medalje in pokale.

REZULTATI

Skupna uvrstitev:

- 1.mesto: DVI Gorenjske, Kranj, 112 točk
- 2.mesto: DVI Maribor, 106 točk
3. mesto: DVI Zasavje, Trbovlje, 74 točk

Posamezne uvrstitve:

Balinanje

- 1.mesto: DVI Zasavje, Trbovlje, 19 točk
- 2.mesto: DVI Maribor, 15 točk
- 3.mesto: DVI Ljubljana, 11 točk

Kegljanje

- 1.mesto: DVI Gorenjske, Kranj, 23 točk
- 2.mesto: DVI Zasavje, Trbovlje, 20 točk
- 3.mesto: DVI Celje, 13 točk

Pikado

- 1.mesto: DVI Maribor, 36 točk
- 2.mesto: DVI Ptuj, 34 točk
- 3.mesto: DVI Gorenjske, Kranj, 30 točk

Streljanje

- 1.mesto: DVI Severne Primorske, Nova Gorica 38 točk
- 2.mesto: DVI Dolenjske, Posavja in Bele krajine, 34 točk
- 3.mesto: DVI Gorenjske, Kranj, 31 točk

Šah

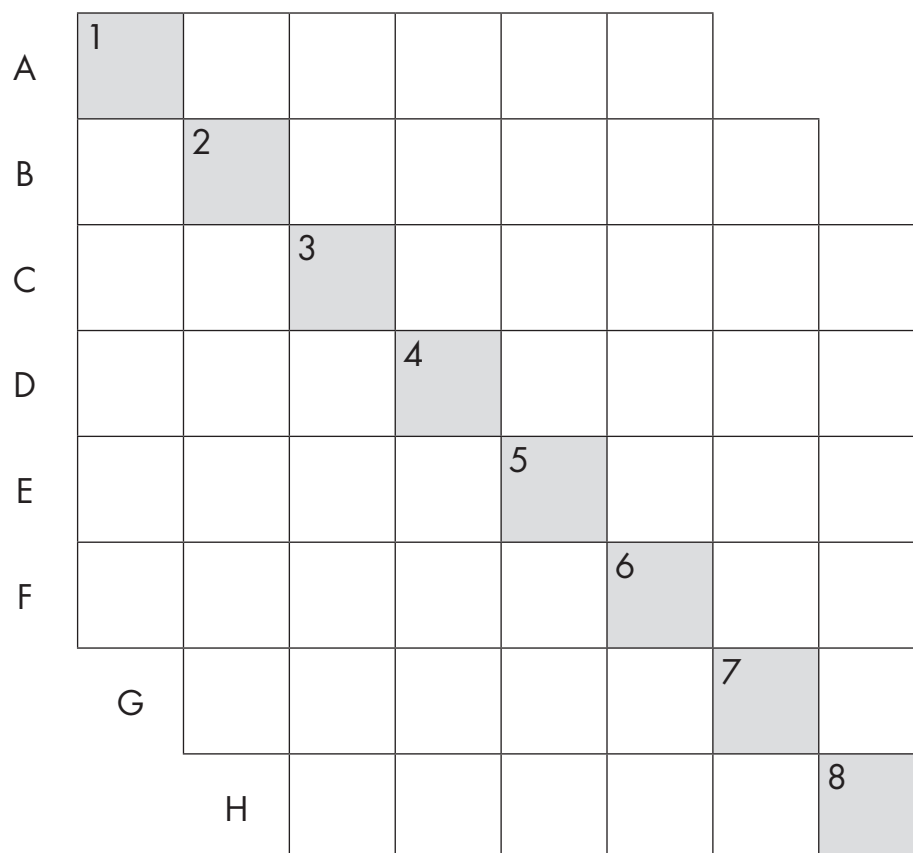
- 1.mesto: DVI Gorenjske, Kranj, 28 točk
- 2.mesto: DVI Maribor, 21 točk
- 3.mesto: DVI Grosuplje, 6 točk

Vladimir Pegan

*V primerjavi s človekovo
dolžnostjo je njegovo življenje
kakor teža drobnega peresca.*

Japonski pregovor

NAGRADNA KRIŽANKA

avtor: Jože Romšak,
DVI Gorenjske Kranj

VODORAVNO OD LEVE PROTI DESNI:

- A. poklon
- B. uslužbenec na meji
- C. izguba spomina
- D. trdi deli rastline
- E. v tujini živeči zdomci
- F. ugotovitev bolezni
- G. gostilniška namizna igra s palico
- H. brzojavka, telegram

Križanko rešite tako, da vpisujete besede od leve proti desni, od A do H. Rešitev križanke je geslo sestavljeno iz osmih črk od števil 1 do 8 v diagonalni. Geslo napišite na dopisnico in jo pošljite na naslov: Zveza društev civilnih invalidov vojn Slovenije, Dunajska cesta 129, 1000 Ljubljana. Izžrebali bomo tri pravilne rešitve in nagrajencem nagrade poslali po pošti.

Nagrajenci iz prejšnje številke:

1. Rafaela PIRC, Podgorica 1, 1251 Moravče
2. Saša KOKOL, Gotska 13, 1000 Ljubljana
3. Lado MUROVEC, Ledine 4, 5000 Nova Gorica